

“ДАСАН ЗОХИЦОХУЙН ЗАМ: МАЛЧИН, МАЛ АМЬТАН, ТАЛ ХЭЭРИЙН НЭГ ЭРҮҮЛ МЭНД” ТӨСӨЛ
RESILIENT THREADS: ONE HEALTH FOR CASHMERE COMMUNITIES, HERDS, AND STEPPES OF MONGOLIA

МӨНХХААН СУМЫН ЭКО-ПАРК АЖЛЫН ЯВЦЫН ТАЙЛАН

ECO AGRO PARK IN MUNKHKHAAN SOUM subproject

Гүйцэтгэгч байгууллага:
Implementing Organization:

“Эрдмийн цэцэгс” НҮТББ
Erdmiin Tsetsegs NGO

Хамрах хүрээ:
Target area:

Сүхбаатар аймгийн Мөнххаан сум
Munkhkhaan Soum, Sukhbaatar Province, Mongolia

Тайлант хугацаа:
Reporting Period:

2026.06.02 - 2026.06.30
June 2nd - 30th, 2026

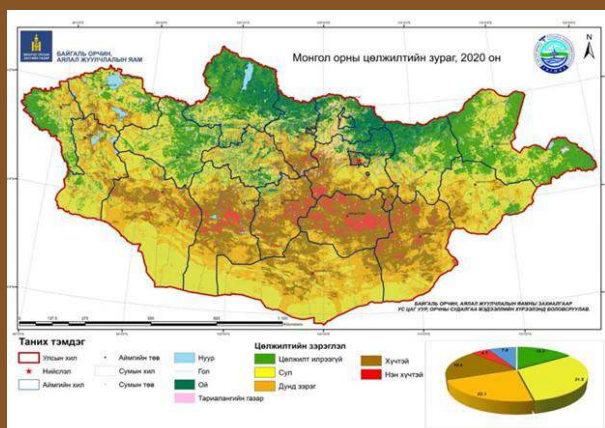
Дэд төслийн танилцуулга

Ус цаг уур, орчны судалгаа мэдээллийн хүрээлэн “Монгол орны цөлжилтийн атлас, 2020 он” бүтээлийг боловсруулан гаргасан бөгөөд Монгол орны цөлжилтийн байдлыг илтгэх нийт 30 гаруй үзүүлэлтийг тооцоолж, тэдгээрээс 18 үзүүлэлтийн сүүлийн 20-40 жилийн мэдээг нэгтгэн боловсруулж, цөлжилтийн зургийг гаргасан.

Цөлжилтийн зургаас харвал 2020 оны байдлаар Монгол орны нийт нутаг дэвсгэрийн 76,9 хувь нь ямар нэг хэмжээгээр цөлжилтөд өртсөн бөгөөд үүнээс 31.5 хувь нь сул, 22.1 хувь нь дунд, 18.6 хувь нь хүчтэй, 4.7 хувь нь нэн хүчтэй зэрэглэлд хамрагдаж байна. Сүхбаатар аймаг цөлжилтөд дунд зэрэглэлээр өртөж буй аймгийн тоонд орж байна. Мод бутны суулгац тарих, ногоон байгууламж байгуулах, тал хээр нутгийн бэлчээрийн биологийн олон талт байдлыг хадгалан үлдээх хүчин чармайлтыг төр, төрийн бус, олон улсын байгууллага, нутгийн иргэд, малчид гаргах зайлшгүй шаардлага тулгараад байна.

Иймээс “Дасан зохицохуйн зам: малчин, мал амьтан, тал хээрийн нэг эрүүл мэнд” төслийн хүрээнд Сүхбаатар аймгийн Мөнххаан суманд 1,5 га биологийн олон янз байдлын мэдээллийн төв, эко агро парк байгуулж, мод, бут тарих, арчлах, ногоон байгууламжийн ажил гүйцэтгэж байна. Ингэхдээ дараах зорилгыг хэрэгжүүлэхээр тусгасан. Үүнд:

- Монгол орны зүүн бүсийн тал хээрт тохирсон мод, бут үржүүлэг
- Нарийн ногооны хүлэмж байгуулж, иргэд, малчдад сургалт зохион байгуулах
- Сум, аймаг, бүс нутгийн хэрэгцээг хангах ургамал, хүнсний ногоо үйлдвэрлэл

Subproject Background

The Hydrometeorological, Environmental Research and Information Institute developed the Atlas of Desertification in Mongolia (2020), which presents a comprehensive assessment of desertification across the country. The atlas evaluates more than 30 indicators of desertification and integrates 20 to 40 years of data for 18 key indicators to produce a national desertification map.

According to the atlas, as of 2020, 76.9% of Mongolia's total land area was affected by desertification to varying degrees. Of this, 31.5% was classified as slightly affected, 22.1% as moderately affected, 18.6% as severely affected, and 4.7% as very severely affected. Sukhbaatar Province is classified among the provinces experiencing a moderate level of desertification. These findings highlight the urgent need for coordinated action by government agencies, civil society organizations, international partners, local communities, and herders to plant and maintain trees and shrubs, expand green spaces, and conserve the biodiversity of Mongolia's steppe rangelands.

In response, the Resilient Threads: One Health for Cashmere Communities, Herds and the Steppes of Mongolia project is establishing a 1.5 hectare Biodiversity Information Center and Eco Agro Park in Munkhkhaan soum, Sukhbaatar Province. The initiative includes tree and shrub planting, landscape restoration, and the development and maintenance of green spaces.

The project aims to achieve the following objectives:

Tree and Shrub Planting for Mongolian Eastern steppe

- Establish tree and shrub nurseries featuring species adapted to the Eastern Steppe ecosystem.
- Develop greenhouse facilities for vegetable production and provide training for local residents and herders.
- Produce plants and vegetables to meet the needs of local communities, the province, and the wider region.

Нийгэм, эдийн засгийн үр өгөөж

- Тогтвортой болон улирлын чанартай ажлын байр бий болгох
- Мод бут үржүүлэх, тарьж ургуулах ур чадвар орон нутагт түгээх
- Хүлэмжийн ногоогоор орон нутгийн хүнсний хэрэгцээний тодорхой хувийг хангах (цаашид)
- Байгальд ээлтэй үйлдвэрлэлийн загвар болох, бэлчээрийн ургамлын үрийн санг байгуулах

Хэрэгжүүлсэн үндсэн үйл ажиллагаа

Дэд төслийн хүрээнд дараах ажлуудыг үе шаттай зохион байгууллаа.

- Эко-парк тарьсан модны зүйл тус бүрээр ургалтын хувийг тодорхойлж, GPS байршил авсан.
- Эко-парк тарьсан модны зүйл тус бүрээр тайралт, тандалт хийсэн.
- Эко-парк гоёлын цэцэгс тарьсан.
- Хоёр хүлэмжийн 20 см орчим гүнтэй газрыг хагалж, хөрс боловсруулах эхний бэлтгэл хангагдсан.
- Эко-парк төслийн 3D анхны зураглал гаргасан.
- Хүлэмжийн хөрсийг дэвтээж, усалгаа хийж, хөрсийг хүрээр сийрүүлэн 20 см гүнтэй хөрсийг эргүүлэн хоёр хүлэмжийн хөрсийг сийрэгжүүлсэн.
- Модны дээд хэсгийн хатаж, үхсэн хэсэгт болон доод талаасаа навч цухуйсан моднуудад тайралт хийсэн.

Socio-Economic Benefits

- Create both permanent and seasonal employment opportunities.
- Build local capacity by transferring practical skills in tree and shrub propagation, planting, and maintenance.
- Contribute to local food security by supplying greenhouse-grown vegetables to the community in the future.
- Demonstrate an environmentally sustainable production model and establish a native rangeland seed bank to support ecosystem restoration.

Key Activities

- Assessed the survival rate of each tree species planted in the Eco Agro Park and recorded their GPS coordinates.
- Conducted pruning and health inspections for each tree species.
- Planted ornamental flowers throughout the Eco Agro Park.
- Prepared the soil in two greenhouses by plowing to a depth of approximately 20 cm as part of the initial site preparation.
- Developed the first 3D conceptual design of the Eco Agro Park.
- Watered and soaked the greenhouse soil, loosened it manually, and turned the soil to a depth of approximately 20 cm to improve soil conditions in both greenhouses.
- Pruned trees by removing dead branches from the upper canopy and trimming trees that had produced new shoots from the lower stems.

Цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөмж

1. Нөхөн тарилт хийх
2. Усалгаа, арчилгааг сайжруулах
3. Мониторингийг тогтмолжуулах
4. Төрөл зүйл тус бүрийн менежментийг сайжруулах
5. Хүний нөөц, чадавхыг бэхжүүлэх

Future Actions

1. Conduct replacement planting to restore tree losses.
2. Improve irrigation and routine maintenance.
3. Establish a regular monitoring program.
4. Strengthen species-specific management practices.
5. Enhance human resource capacity and technical skills.

Дүгнэлт

2026 оны мод үржүүлгийн мониторингийн үр дүнгээс үзэхэд нийт 1,385 ширхэг мод, сөөгийг үнэлэхэд 759 нь амьд, 626 нь үхсэн байгаа бөгөөд нийт амьдралтын хувь 54.8% байна. Энэ нь тарьсан моддын тал орчим нь амжилттай ургаж байгаа боловч үлдсэн хэсэгт нөхөн тарилт болон арчилгааны ажлыг эрчимжүүлэх шаардлагатайг харуулж байна.

Мониторингийн үр дүнгээс харахад мод үржүүлгийн талбайд цаашид тогтмол усалгаа, арчилгаа, нөхөн тарилтыг төлөвлөгөөтэй хэрэгжүүлэх, төрөл зүйл тус бүрийн ургалтын онцлогийг харгалзан менежментийг сайжруулах нь нийт амьдралтын хувийг нэмэгдүүлэхэд чухал ач холбогдолтой байна. Мөн жил бүр ижил аргачлалаар мониторинг хийж, үр дүнг харьцуулан үнэлснээр мод үржүүлгийн ажлын үр нөлөөг бодитой үнэлэх боломж бүрдэх юм.

Conclusion

The monitoring results show that, of the 1,385 trees and shrubs assessed, 759 were alive and 626 had died, resulting in an overall survival rate of 54.8%. While nearly half of the planted trees have established successfully, the findings indicate that replacement planting and improved maintenance are needed to increase overall survival.

The monitoring results also highlight the importance of implementing regular irrigation, systematic maintenance, and planned replacement planting. Improving management practices based on the specific growth requirements of each species will be essential to increasing survival rates. In addition, conducting annual monitoring using a consistent methodology and comparing the results over time will provide a reliable basis for evaluating the effectiveness of the nursery and guiding future management decisions.

Та төсөлтэй холбоотой дэлгэрэнгүй мэдээллийг дараах хаягаар авна уу.

For More Information About the Project

➤ www.rtpproject.mn

f [www.facebook.com/Дасан Зохицохуйн Зам - Resilient Threads Project](https://www.facebook.com/Дасан-Зохицохуйн-Зам)